

слідчим і фахівцем-криміналістом - 26%; слідчим спільно з оперативним співробітником - 11%.

Слід зазначити слабе використання при цьому можливостей і знань фахівців у сфері фармації і співробітників контрольно-наглядових органів (Держлікслужби,

Держспоживінспекція), які можуть надати істотну допомогу у визначенні належності до розслідуваної події виявлених речовин, матеріалів, документів і устаткування. При огляді місця події на підконтрольних їм об'єктах (в приміщеннях з виробництва, зберігання та реалізації лікарських засобів) вони брали участь в даній слідчій дії лише в 7% випадків.

При виявленні упаковки (тари) фальсифікованого товару з нанесенням чужого товарного знака слід точно її описати. За своїм призначенням упаковка (тара) забезпечує, з одного боку завдання зберігання товарів, що мають первинну упаковку, а з іншого - транспортабельність покладеного в неї товару.

Огляд окремих предметів при розслідуванні досліджуваних злочинів також може проводитися, наприклад, для виявлення ознак, що дозволяють встановити приналежність об'єкта, який оглядається певній особі, ознак знарядь і ємностей для виготовлення, пакування фальсифікованих лікарських засобів, призначених для збуту.

Список використаних джерел

1. Бахин В.П. Как раскрываются преступления / В.П.Бахин, И.А.Возгрин. - СПб., 1997. - 190 с., 10-12; Быховский И.Е. Осмотр места происшествия: Уч. пособие. - М., 1973. - 27.
2. Шурухнов Н.Г. Криміналістика: Підручник. М., 2003.

Груздь О.І., ад'юнкт 1-го року
навчання докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ВБИВСТВ

Найтяжчим злочином проти особи є вбивство, оскільки воно посягає на основне благо людини - життя. Тому вбивство, за винятком привілейованих його видів, віднесено законом до особливо тяжких злочинів.

Під вбивством слід розуміти умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині. Не є вбивством, заподіяння смерті іншій людині, вчинене при відсутність хоча б одного із зазначених ознак: протиправність (наприклад, позбавлення життя людини в стані необхідної оборони, якщо при цьому не перевищені її межі) або умисного ставлення до вчиненого і його наслідків (наприклад, спричинення смерті по необережності). Не є вбивством позбавлення життя людиною самого себе, тобто самогубство.

Теорія кримінального права визначає такі види умисних вбивств:

- 1) просте (ч. 1 ст. 115 КК);
- 2) кваліфіковане, тобто вчинене при наявності обтяжуючих обставин, зазначених у п. 1-14 ч. 2 ст. 115 КК;
- 3) привілейоване, тобто вчинене за наявності пом'якшуючих обставин, зазначених у ст. 116-119 КК України.

Відповідно до ч.1 ст. 115 КК України, вбивство - це умисне протиправне заподіяння смерті іншій особі. Однак, вбивство вчиняється не тільки умисно, але й через необережність, тому під вбивством слід розуміти винне (умисне або через необережність) протиправне заподіяння смерті іншій особі.

Вивчення літератури з криміналістики показує, що криміналістична класифікація даного виду злочину потребує удосконалення. Це можна пояснити не тільки складністю розв'язуваної задачі, але і відсутністю достатньо розвиненої теорії криміналістичної класифікації в методиці розслідування окремих видів злочинів.

Класифікація вбивств є підставою виділення різних окремих криміналістичних методик, які мають свої особливості розслідування. У цілому, ми поділяємо підхід, згідно з яким під класифікацією розуміється система, що складається з елементів, між якими існують певні відносини, що утворюють її структуру.

Криміналістична характеристика вбивств - система взаємопов'язаних узагальнених даних про найбільш типові ознаки, які проявляються у способі та механізмі вбивства, обстановці його вчинення, особі вбивці й жертви та в інших аспектах цього злочину, відомості про які є важливими для практичного вирішення завдань кримінального судочинства під час провадження у кримінальних провадженнях про вбивства.

Методика розслідування умисних вбивств багато в чому залежить від правильного використання криміналістичної характеристики цих злочинів. Закономірні зв'язки між елементами криміналістичної характеристики допомагають правильно висувати і перевіряти слідчі і судові версії, цілеспрямовано організувати пошук злочинця, виявляти докази.

Класифікація в методиці розслідування вбивств передбачає виявлення подібності та відмінності в компонентах криміналістичних характеристик. Загальним об'єднуючим елементом криміналістичних характеристик виступає правова класифікація цих злочинів, слугує основою для формування справді криміналістичних класифікацій даного об'єкта, а в кінцевому рахунку - для формування окремих методик їх розслідування. Так, КК України закріплює загальне поняття вбивства, визначає його безпосередній об'єкт, а також регламентує окремі види вбивств в залежності від об'єктивної і суб'єктивної сторони даного злочину та суб'єкта, який його вчинив.

До елементів криміналістичної характеристики умисних вбивств належать:

1) спосіб вчинення (включаючи дії з підготовки, вчинення та приховування);

3) обстановка вчинення злочину;

4) типова слідова картина;

5) особа злочинця;

6) особа потерпілого.

На думку О. М. Васильєва, класифікація злочинів у методиці розслідування повинна виходити не з кримінально-правових характеристик, а з криміналістичних. З точки зору Р. С. Белкіна, без кримінально-правової класифікації, сукупність окремих криміналістичних методик втратила б ознаки системи, простежити зв'язки між методиками виявилось б неможливим.

Підсумовуючи, зазначимо, що методика розслідування навмисних убивств багато в чому залежить від правильного використання криміналістичної характеристики цих злочинів. Закономірні зв'язки між елементами криміналістичної характеристики допомагають правильно висувати і перевіряти слідчі і судові версії, цілеспрямовано організувати пошук злочинця, виявляти докази.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 року [Електронний ресурс] // Законодавство України. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
2. Васильев А. Н. Проблемы методики расследования отдельных видов преступлений / А. Н. Васильев. - Москва, 1978. - 72 с. - (монография).
3. Белкин Р. С. Криминалистика / Р. С. Белкин. - Москва: Норма, 2001. - 990 с. - (Учебник для вузов).